

Beleidsregels voor het aanbieden van kunst in de openbare ruimte, Gemeente Vaals 2025

het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Vaals;

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;
Er heeft geen inspraak plaatsgevonden.

b e s l u i t

- vast te stellen de “beleidsregels voor het aanbieden van kunst in de openbare ruimte, Gemeente Vaals 2025”

De beleidsregels zijn bedoeld om initiatieven die moeten leiden tot permanente plaatsing van kunst in de openbare ruimte, en waarbij de gemeente Vaals door natrekking en/of schenking eigenaar wordt, te toetsen. Monumentale (herdenkings)objecten worden in deze beleidsregels ook als kunstwerken gezien, met uitzondering van de opsomming in artikel 2 lid 1, omdat ze vaak ontworpen zijn met esthetische waarde en symboliek. Veel monumentale (herdenkings)objecten combineren historische, architectonische en artistieke elementen, waardoor ze zowel cultureel als artistiek belangrijk zijn.

Artikel 1: Begrippen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. Kunstwerk: Een kunstwerk is een creatie die esthetische, emotionele of intellectuele waarde overbrengt, in vormen zoals schilderkunst of beeldhouwkunst. De intrinsieke waarde van het kunstwerk staat voorop, het kunstwerk wordt niet als middel ingezet.
2. Adviescommissie: De adviescommissie die per aanvraag voor kunst in de openbare ruimte wordt benoemd middels een collegebesluit. Deze adviescommissie voorziet het College van B&W van advies over de aanvraag.
3. Openbare ruimte: Openbare ruimte of publieke ruimte is de ruimte of plaats die voor iedereen toegankelijk is. Het is een fysieke plaats waar een groot deel van het publieke leven zich afspeelt.

Artikel 2: Uitzonderingen

Onder kunst in de openbare ruimte wordt niet verstaan:

1. Een plaquette, herdenkingsmonument of gedenkteken dat enkel tekst bevat.
2. Gedenkteken of -stenen waarbij het gaat om particulieren, ter herdenking van personen of gebeurtenissen die meer persoonlijke waarde hebben dan bredere maatschappelijke waarde.
3. In geval van twijfel kan dit ter advisering worden voorgelegd aan de adviescommissie.

Artikel 3: Samenstelling adviescommissie

1. De adviescommissie bestaat uit tenminste 3 leden en ten hoogste 5 leden, waarvan tenminste 1 actieve kunstenaars. Middels een collegebesluit worden de leden benoemd.
2. De adviescommissie kan aan de hand van de aanvraag worden aangevuld met andere relevante partijen.
3. De leden hebben op persoonlijke titel zitting in de adviescommissie. Zij zijn onafhankelijk van de instellingen, organisaties en andere aanvragers van wie zij verzoeken om initiatiefvoorstellen beoordelen, en ten aanzien van opdrachten tot vervaardiging en beheer en onderhoud van kunst in de openbare ruimte.
4. De leden van de adviescommissie zijn deskundig op een of meer terreinen van advisering van die adviescommissie. Bij de samenstelling van de adviescommissie wordt ernaar gestreefd dat de gezamenlijke deskundigheid van de leden zoveel mogelijk het gehele advies terrein bestrijkt en daarbinnen zo evenwichtig mogelijk verdeeld is.
5. De adviescommissie legt elke aanvraag voor aan de dorpsbouwmeester met als doel om adviezen m.b.t. kunst in de openbare ruimte die ook raken aan welstand en monumenten, op elkaar af te stemmen
6. De adviescommissie kan worden bijgestaan door een ambtenaar van de sector Maatschappij. De ambtenaar heeft geen stemrecht bij de beoordeling en advisering.
7. De leden worden benoemd voor een periode van 3 jaar en kunnen te allen tijde een ontslag op eigen verzoek indienen, met een opzegtermijn van 2 maanden.
8. De leden ontvangen een onkostenvergoeding van €150 per maand voor de maanden waarin de commissie een aanvraag in behandeling heeft.

Artikel 4: Taken adviescommissie

1. De adviescommissie is de belangrijkste externe adviseur inzake kunst in de openbare ruimte. De adviescommissie heeft tot taak het college te adviseren over:
 - a. Aanvragen, voorstellen en schenkingen van derden voor het plaatsen en realiseren van kunstwerken in de openbare ruimte:
 - i. over stijl, originaliteit, kwaliteit, duurzaamheid, e.d. van het aangeboden kunstwerk
 - ii. over het aanvaarden of weigeren van een door de derde partij aangeboden kunstwerk
 - iii. over de mogelijke locaties voor de plaatsing van het aangeboden kunstwerk
 - b. Het verstrekken van een opdracht om een kunstwerk in de openbare ruimte te vervaardigen:
 - i. over een mogelijke vervaardiger en mogelijke objecten welke in aanmerking komen voor een opdracht;
 - ii. over stijl, uitstraling, originaliteit, kwaliteit, duurzaamheid, locatie e.d. van het te vervaardigen kunstwerk.
 - c. Het beheer en onderhoud van bestaande kunstobjecten in de openbare ruimte:
 - i. over het plaatsen en verplaatsen van kunstwerken binnen het grondgebied van de gemeente in geval van zowel gemeentelijke initiatieven als initiatieven van derden (waaronder schenkingen).
2. In haar advies spreekt de adviescommissie haar oordeel uit over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van voornoemde opdrachten, initiatieven, voorstellen of schenkingen.
3. Per aanvraag legt de adviescommissie haar advies schriftelijk vast.

Artikel 5: Werkwijze adviescommissie

1. De aanvragen voor kunst in de openbare ruimte worden via het College van B&W aangeleverd bij de adviescommissie. Het College van B&W vraagt de adviescommissie om advies inzake een mogelijke opdracht.
2. De adviescommissie vergadert zo vaak als dat voor de advisering over ingediende adviesaanvraag nodig is. De adviescommissie regelt zelf haar vergaderorde en werkwijze. De adviescommissie streeft naar een afhandelingstermijn van 6 weken per aanvraag.
3. De leden beraadslagen gezamenlijk over de vaststelling van het advies aan het College van B&W. Het advies wordt vastgesteld bij meerderheid van stemmen, waarbij geldt dat daar tenminste drie leden bij betrokken zijn, en dat ieder lid één stem heeft. Het advies wordt door een ambtenaar van de sector Maatschappij opgetekend en de leden stemmen in met de definitieve formulering van het advies.
4. Als in het proces tussen aanvraag en uitvoering van een kunstwerk in de openbare ruimte, het initiatief wordt aangepast, dient dit te allen tijde opnieuw aan de adviescommissie voorgelegd te worden.
5. De vergaderingen en vergaderstukken van de adviescommissie zijn niet openbaar; de adviezen van de commissie zijn openbaar.

Artikel 6: Aanvraag plaatsing

1. Verzoeken voor toestemming tot plaatsing van kunstwerken in de openbare ruimte dienen door de initiatiefnemer te worden aangevraagd bij de gemeente Vaals door een aanvraagformulier.
2. De aanvraag dient minimaal 12 maanden voor de gewenste plaatsingsdatum ingediend te zijn bij de gemeente.
3. Het aanvraagformulier dient volledig ingevuld en voorzien te worden van de benodigde documenten zoals een duidelijke situatietekening, een schetsontwerp, en foto's waar het kunstwerk geplaatst dient te worden.

Artikel 7: Uitgangspunt

1. Indien geplaatst op grond van de gemeente Vaals, draagt de gemeente Vaals de plaatsingskosten, inclusief de kosten voor de vergunningen en andere publiekrechtelijke beschikkingen en de kosten van (mogelijke) onderzoeken.
2. De initiatiefnemer draagt de vervaardigingskosten van het kunstwerk.

Artikel 8: Onderhoud

1. Vanaf het moment van plaatsing draagt de gemeente Vaals de kosten van onderhoud, molest, diefstal, en verzekering.
2. Onder onderhoud wordt in dit geval verstaan, de wijze waarop de kunstuiting in stand wordt gehouden, zoals het oorspronkelijk bedoeld is en conform het bij plaatsing afgesproken onderhoudsniveau, hetgeen afhankelijk kan zijn van de aard/materiaal/locatie van het onderhavige kunstwerk.

3. De hoogte van de kosten, als bedoeld in artikel 8, lid 1, wordt bepaald na onderzoek en advies van een deskundige.

Artikel 9: Waarborgen kwaliteit openbare ruimte

1. De gemeente Vaals behoudt zich het recht om het kunstwerk te verwijderen of te verplaatsen, indien door omstandigheden het kunstwerk niet meer voor verval te behoeden is, de grond voor andere doeleinden nodig is of anderszins, met als doel de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen waarborgen. Dit ter uitsluitende beoordeling door het College van B&W na overleg met de initiatiefnemer.

Artikel 10: Beoordeling

1. Het kunstwerk en (de relatie met) de beoogde locatie zullen worden beoordeeld door de adviescommissie conform de taken in artikel 4 lid 1 en lid 2.
2. Daarnaast vindt door de gemeente Vaals een eerste technische en planologische beoordeling plaats, ook met betrekking tot verkeersaspecten, veiligheidsaspecten, wenselijkheid en plaatsingsmogelijkheden van het kunstwerk.
3. Het College van B&W zal, naast het advies van de commissie in zijn beoordeling tevens de onderstaande aspecten betrekken:
 - a. Het aantal kunstwerken in de directe omgeving;
 - b. Het kunstwerk is niet in strijd met de goede zeden;
 - c. Het kunstwerk is niet in strijd met de openbare orde en veiligheid;
 - d. Het kunstwerk is geen reclame uiting;
 - e. Het kunstwerk is duurzaam in ontwerp en beheer;
 - f. Het kunstwerk is geen op zichzelf staand object, het dient de openbare ruimte te versterken en/of duidelijk symbool te staan voor specifieke locaties, bijzondere mensen of uitzonderlijke gebeurtenissen;
 - g. Het kunstwerk is vandalismebestendig waardoor ongewenste graffiti of bekrassing eenvoudig te verhelpen is;
 - h. Het gevoel van de naaste omgeving.

Artikel 11: Het plaatsen van het kunstwerk

1. De aanleg, de constructie en de aanwezigheid van het kunstwerk mag geen schade opleveren aan de openbare ruimte en geen gevaar opleveren voor het veilig en doelmatig gebruik van de openbare ruimte.
2. Het kunstwerk, gemeten vanaf het breedste punt, wordt niet geplaatst binnen 2 meter van de openbare weg.
3. Plaatsing van het kunstwerk heeft geen invloed op ondergrondse leidingen en kabels.
4. De constructie van de kunstuiting dient nagelvast aan de ondergrond te worden bevestigd, zodat verplaatsen, omvallen of omduwen niet mogelijk is/
5. Tot een hoogte van 3 meter mag het kunstwerk geen scherpe onderdelen bevatten die voorbijgangers kunnen verwonden.
6. Er mogen geen losse onderdelen aan het kunstwerk zitten.
7. Afspoeling van een andere stof dan regenwater is niet toegestaan.
8. Bereikbaarheid: het kunstwerk moet altijd goed bereikbaar zijn voor onderhoud en mag geen belemmering vormen voor beheer en onderhoud van openbaar groen en van omliggende objecten en/of andere voorzieningen. Ook mag het niet in de weg staan voor hulpverleningsdiensten zoals brandweer, ambulance en strooiwagens.

Artikel 12: Collegebesluit

1. Voorafgaande aan de plaatsing moet het College van B&W daartoe hebben besloten, ook als het kunstwerk niet vergunning plichtig is noch een andere publiekrechtelijke beschikking vereist.
2. Voorafgaande aan het in behandeling nemen van de omgevingsvergunning moet het College van B&W daartoe hebben besloten n.a.v. het door de initiatiefnemer ingediende aanvraagformulier.

Artikel 13: Overeenkomst

1. Met het oog op kosten van vervaardiging, (ver)plaatsing, eigendom, onderhoud, verzekering, schenking en auteursrechten zal door de gemeente Vaals een overeenkomst met de initiatiefnemer worden gesloten.

Artikel 14: Beslissing college in gevallen waarin de regels niet voorzien

1. In gevallen waarin deze beleidsregels kunst in de openbare ruimte niet voorzien, beslist het College van B&W.

Artikel 15: Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking op de dag na openbare bekendmaking.

Artikel 16: Citeertitel

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als 'Beleidsregels voor het aanbieden van kunst in de openbare ruimte, gemeente Vaals 2025'.

Aldus vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Vaals in de vergadering van 14 januari 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Vaals,

mr. drs. J.H.M.J. Bertram
Secretaris

mr. H.M.H. Leunessen
Burgemeester